

Stanisław BŁASZCZYŃSKI

Piotr SOBEL

Sławomir SOBIERAJ

BADANIA NAD MOŻLIWOŚCIĄ GRAWITACYJNEGO WZBOGACANIA ODPADÓW POFLOTACYJNYCH RUD CYNKOWO-OŁOWIOWYCH KGH "ORZEŁ BIAŁY"

Streszczenie. W artykule przedstawiono wyniki badań nad wzbogacaniem - na stołach koncentracyjnych oraz w hydrocyklonach z ośrodkiem wodnym - odpadów poflotacyjnych z rud cynkowo-ołowiowych, znajdujących się na stawach osadowych KGH "Orzeł Biały". Określono najkorzystniejsze warunki pracy tych urządzeń oraz wyznaczono kierunki dalszych badań.

WSTĘP

W szybkim tempie rozwijający się przemysł zgłasza coraz większe zapotrzebowanie na surowce rudne. Największy popyt notuje się na surowce zawierające pierwiastki metaliczne, a szczególnie poszukiwane są, ze względu na swe własności, metale nieżelazne.

Szerokie zastosowanie tych metali oraz stosunkowo rzadkie ich występowanie, zmuszają do eksploatacji rud o niskiej zawartości minerału użytecznego. Opłacalność eksploatacji takich złóż determinowana jest kosztem przeróbki takiego minerału; należy wobec tego szukać technologii przeróbki gwarantującej niski koszt, a jednocześnie pozwalającej uzyskać koncentraty kwalifikujące się do dalszego przerobu.

Ponieważ minerał użyteczny, występujący w rudach ubogich, jest znacznie rozproszony, konieczne jest jego rozdrobnienie nawet do ziarn kilkustomikronowych. W tym przypadku istnieją duże trudności w odzyskaniu tak drobnych ziarn zwłaszcza techniką wzbogacania grawitacyjnego. Potrzebą chwili jest rozwój takich technologii, które pozwoliłyby uzyskiwać koncentraty z ziarn drobnych i najdrobniejszych.

Tematem niniejszego opracowania jest uzyskanie koncentratów cynkowo-ołowiowych, nadających się do dalszej przeróbki.

Źródłem cynku i ołowiu są przede wszystkim łatwo wzbogacalne rudy siarczkowe. Prócz tego eksploatowane są formy utlenione, których wzbogacanie natrafia na znacznie większe trudności.

Rudom siarczkowym towarzyszą formy utlenione, które w procesie flotacji przechodzą do odpadów. W ten sposób z biegiem czasu nagromadziły się w osadnikach znaczne ilości odpadów, zawierające duże ilości metalu. Zmia-

na kryteriów bilansowości rud cynkowo-ołowiowych kwalifikuje te odpady w przypadku opracowania metody ich wzbogacania jako rudę bilansową.

Występowanie minerałów cynku i ołowiu w tym materiale w formie utlenionej, oraz znaczne ilości markasytu, czynią go niezwykle trudnym do wzbogacania. Jednocześnie jednak wzrost cen surowców oraz fakt, że odpady te są już rozdrobnione, a koszty eksploatacji zwałów są bardzo niskie, skłaniając do podejmowania badań nad opracowaniem metody wzbogacania tego rodzaju materiału.

1. ANALIZA MINERALOGICZNA PRÓBY

Masę skalną stanowił dolomit lub wapień dolomityczny. Na granicy poszczególnych ziarn dolomitu oraz w porach i szczelinach okruszków skalnych skupia się limonit, nadając skale żółtawą barwę. W niewielkich ilościach (mniej niż 1%) występuje kwarc.

Badania mikroskopowe wykazały, że próbki różnią się między sobą ilością składników użytecznych oraz ich ziarnistością; nie stwierdzono natomiast różnic w ich jakościowym składzie mineralnym.

Z minerałów cynku wyróżnia się smitsonit oraz blendę cynkową. Smitsonit tworzy bardzo drobne ziarna skupiające się przeważnie na granicach ziarn dolomitu i w szczelinach wzbogaconych w limonit. Rzadko występują również wolne ziarna smitsonitu. Blenda cynkowa występuje we wszystkich próbkach, głównie w formie wolnych ziarn; w mniejszych ilościach spotyka się ten minerał w formie mikrowrostków w dolomicie oraz przerostów w markasycie. Nie stwierdzono krzemianów cynku.

Ołów występuje głównie w postaci cerusytu; sporadycznie w postaci galeny. Galena występuje bardzo rzadko, tworząc reliktowe skupienia w cerusycie. Z minerałów żelaza występuje w opisywanych skałach markasyt, piryt i limonit.

Omówione badania mineralogiczne przedstawione zostały w tablicy 1.1.

Tablica 1.1

Zawartość składników użytecznych w próbce

	Zn ogólny %	ZnS blenda %	ZnCO ₃ smitsonit %	Zn związany w dolomicie %	Fe ogólny %	FeS ₂ piryt + markasyt %	Pb ogólny %	PbCO ₃ cerusyt %	PbS galena %
Próba rudy cynkowo-ołowej	4,21	2,17	4,04	0,63	10,10	7,00	0,62	0,79	śl.

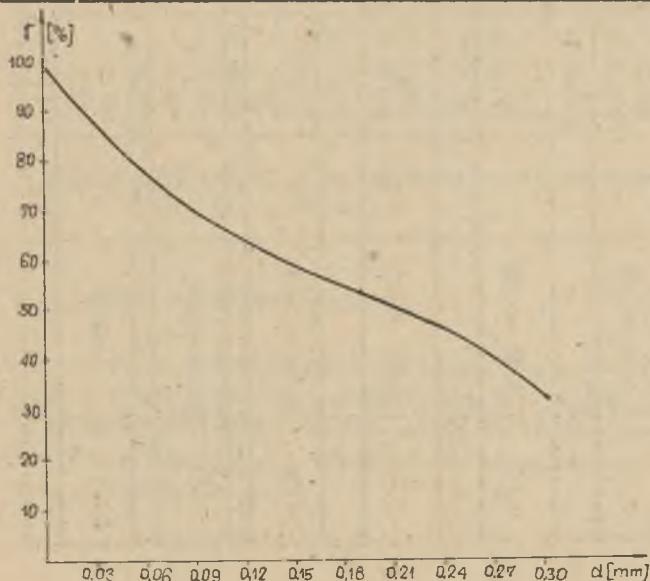
2. ANALIZA DENSYMETRYCZNA W JEDNORODNYCH CIECZACH CIĘŻKICH

Do badań przygotowano próbki o ciężarze ok. 25 g. Pobrane próby poddane zostały operacji uśredniania i pomniejszania. W celu dokładnego określenia zawartości cynku w poszczególnych klasach ziarnowych próbkę rozklasyfikowano. W poszczególnych klasach oznaczano zawartość Zn, Pb oraz Fe, a także ich udział w stosunku do całości. Wyniki analizy podano w tablicy 2.1. Krzywa składu ziarnowego została podana na wykresie 2.2. Analiza den-

Tablica 2.1

Analiza sitowa próby

Klasa ziarnowa	Wychód	Wychód sumaryczny	Zawartość (%)			Udział (%)		
			Zn	Pb	Fe	Zn	Pb	Fe
mm	%	%	Zn	Pb	Fe	Zn	Pb	Fe
+0,30	35,15	33,15	3,81	0,71	8,74	34,5	37,7	30,8
0,30 -0,25	9,15	41,30	4,21	0,36	7,05	9,9	5,0	6,5
0,25 -0,20	8,00	52,30	4,51	0,42	9,13	9,3	5,1	7,3
0,20 -0,15	7,50	59,80	3,71	0,56	11,43	7,2	6,3	8,6
0,15 -0,102	9,85	69,65	3,75	0,62	14,70	9,5	9,2	14,5
0,102-0,06	7,65	77,30	3,93	0,87	15,71	7,8	9,9	12,0
-0,06	22,70	100,00	3,70	0,78	8,92	21,8	26,8	20,4
wyliczona	100,00	-	3,83	0,66	9,99			
oznaczona	-	-	3,9	0,60	9,85			

Wykres 2.2
Krzywa składu ziarnowego próby cynkowo-olowiowej

Tablica 2.2

Rozdział próbki w czterobromoetanie z rozbićciem na klasy ziarnowe

Wychód klasy %	Klasa ziarnowa mm	Prod.	Wychód			Zawartość %						Uzysk %		
			%	Zn	Pb	Zn	Pb	Fe	Zn	Pb	Fe	Zn	Pb	Fe
35,5	+0,30	D	29,6	10,68	1,26	18,40	82,97	52,5	67,8					
	G	70,4	0,92	0,48	3,68	17,03	47,5	32,2						
9,12	0,30 -0,25	N	100,0	3,81	0,71	8,04	100,00	100,0	100,0					
		D	23,5	16,32	0,99	8,30	91,1	64,1	61,0					
8,00	0,25 -0,20	G	76,5	0,49	0,17	3,60	8,9	35,9	39,0					
		N	100,0	4,21	0,36	7,05	100,0	100,0	100,0					
7,50	0,20 -0,15	D	26,5	15,66	0,99	24,28	91,01	61,9	70,5					
		G	73,5	0,49	0,22	3,67	8,99	38,1	29,5					
9,88	0,15 -0,102	N	100,0	4,51	0,42	9,13	100,00	100,0	100,0					
		D	36,2	9,47	1,13	25,05	92,4	72,8	79,3					
7,55	0,102-0,06	G	63,8	0,44	0,24	3,71	7,6	27,2	20,7					
		N	100,0	3,71	0,56	11,43	100,0	100,0	100,0					
22,0	-0,06	D	42,4	7,97	1,18	29,58	90,17	80,5	85,3					
		G	57,6	0,64	0,21	3,74	9,83	19,5	14,7					
7,55	0,102-0,06	N	100,0	3,75	0,52	14,70	100,00	100,0	100,0					
		D	43,5	8,20	1,56	31,22	90,79	78,4	86,5					
22,0	-0,06	G	56,5	0,74	0,33	3,76	9,21	21,6	13,5					
		N	100,0	3,53	0,87	15,71	100,00	100,0	100,0					
22,0	-0,06	D	27,4	11,04	1,74	20,94	81,76	61,0	64,3					
		G	72,6	0,93	0,42	4,39	18,24	39,0	35,7					
22,0	-0,06	N	100,0	3,70	0,78	8,92	100,00	100,0	100,0					
		D	27,4	11,04	1,74	20,94	81,76	61,0	64,3					
22,0	-0,06	G	72,6	0,93	0,42	4,39	18,24	39,0	35,7					
		N	100,0	3,70	0,78	8,92	100,00	100,0	100,0					

symetryczna poszczególnych próbek miała dać odpowiedź na pytanie, dotyczące możliwości rozdzielenia surowego materiału na drodze wzbogacania grawitacyjnego oraz spodziewanych efektów takiego wzbogacania. Analizę densymetryczną przeprowadzono w jednorodnej cieczy ciężkiej (czterobromoetan) o ciężarze właściwym $2,95 \text{ g/cm}^3$. Ze względu na wysoką lepkość cieczy jednorodnej, oraz w niektórych przypadkach bardzo małą średnicę ziarn materiału, rozdział prowadzono w wirówce laboratoryjnej przy obrotach $n = 3000$ obr./min. Uzyskane wyniki analizy densymetrycznej poszczególnych klas ziarnowych przedstawiono w tabelicy 2.3.

3. PRZYGOTOWANIE PRÓB

Do wzbogacania w hydrocyklonach próbę rozklasyfikowano na posiewaczu laboratoryjnym. Badaniami objęto następujące klasy ziarnowe:

0,1 - 0 (mm) w ilości około 35 kg
0,1 - 0,6 (mm) w ilości około 25 kg
0,6 - 0 (mm) w ilości około 100 kg.

Następnie pobrano próby rudy w celu ustalenia procentowej zawartości metalu w wyżej wymienionych klasach. Wyniki analiz zestawione zostały w tabelicy 3.1.

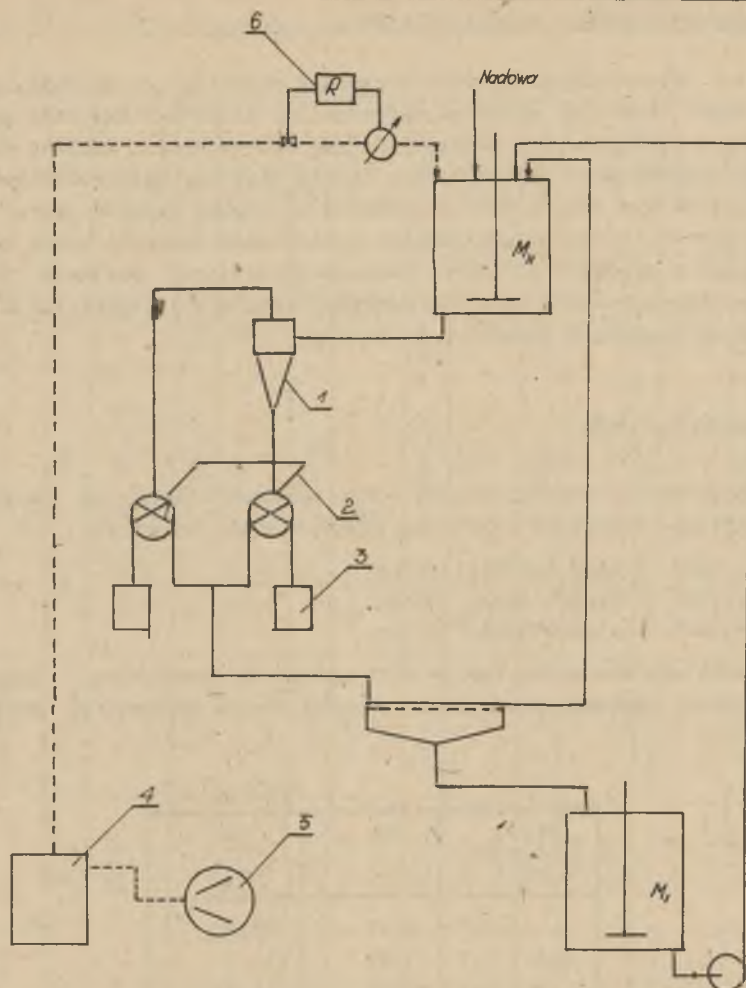
Tablica 3.1

Klasa ziarnowa mm	Zn %	Fe %
+ 0,6	3,95	10,50
0,6 - 0,1	3,89	10,5
- 0,1	4,08	11,33

W przypadku klasy $-0,6$ mm przyjęto do obliczeń procentowe zawartości metalu Zn = 3,9; Fe = 10,5.

4. APARATURA DOŚWIADCZALNA

Aparaturę doświadczalno-pomiarową, zastosowaną do badań nad wzbogacaniem w hydrocyklonach, przedstawiono na rysunku 1. Całość aparatury doświadczalno-pomiarowej rozmieszczono na dwupoziomowej konstrukcji nośnej. Dodatkowo korzystano z aparatury do sączenia oraz innych pomocniczych urządzeń pomiarowych.

Rys. 1. Schemat aparatury doświadczalno pomiarowej

1 - hydrocyklon, 2 - rozdzielacz, 3 - kompresor, 4 - zbiornik wyrównawczy
5 - naczynia pomiarowe, 6 - regulator ciśnienia

W przypadku prowadzenia badań nad wzbogacaniem na stołach koncentracyjnych korzystano z laboratoryjnego stołu koncentracyjnego o powierzchni około $1,5 \text{ m}^2$. Badania na stole koncentracyjnym prowadzono przy zmianie następujących parametrów:

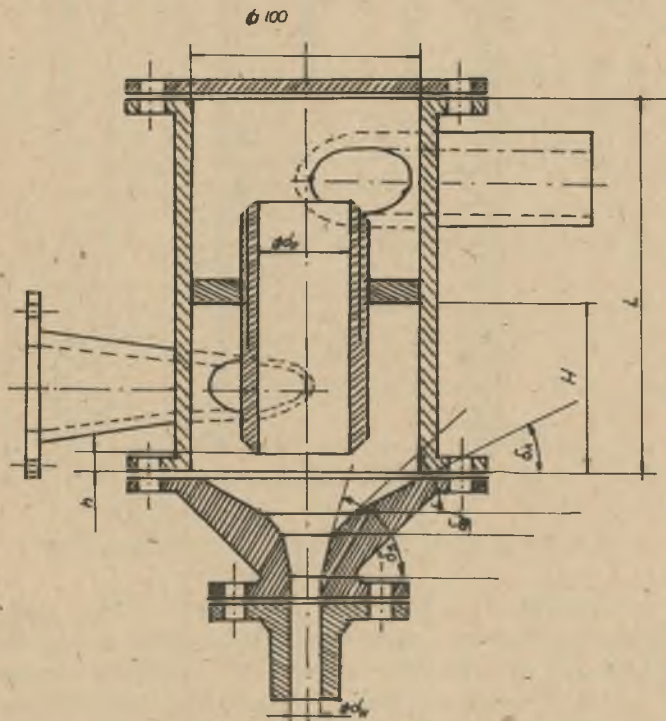
- kąt pochylenia stołu - podłużny " α " ($^\circ$),
- kąt pochylenia stołu - poprzeczny " β " ($^\circ$),
- częstotliwość drgań stołu - " n " (1/min),
- skok płyty stołu - " s " (mm).

Dzięki możliwości zmiany tych parametrów można było określać ich wpływ na proces wzbogacania.

Nadawę dla stołu koncentracyjnego stanowiła ruda w jednej klasie ziarnowej $-0,6$ mm. Odbiór produktów zrealizowano poprzez ruchome koryto zbiorcze.

5. OPIS BADAŃ

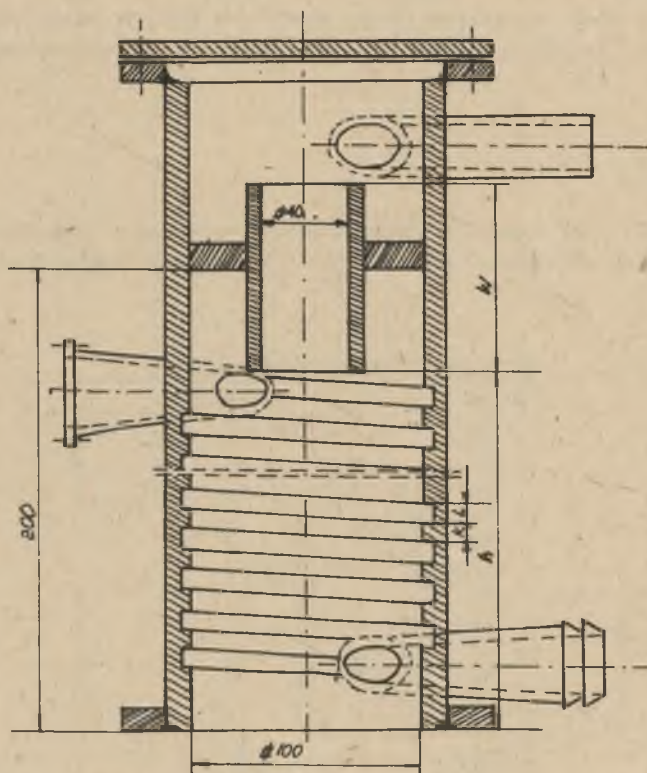
Wzbogacanie rudy cynkowo-ołowiowej przeprowadzono w hydrocyklonie z potrójnym kątem zbieżności stożka (rys. 2) oraz w hydrocyklonie trójpro-

Rys. 2. Schemat hydrocyklonu z potrójnym kątem zbieżności stożka

duktowym z rowkowaną częścią cylindryczną (rys. 3). Nadawę na hydrocyklony stanowiła rozklasyfikowana ruda wg tablicy 3.1. Do badań przyjęto stałe zagęszczenie nadawy $\beta_{II} = 100$ g/l. Mieszaninę dokładnie mieszano w obecności dyspergatora (uwodniony krzemian sodu). Orientacyjny czas kontaktowania dyspergatora wynosił około 15 minut. Tak przygotowaną mieszaninę przepompowywano do mieszalnika ciśnieniowego, do którego doprowadzano sprężone powietrze z możliwością automatycznej regulacji ciśnienia.

Po ustaleniu się ciśnienia na zadanym poziomie, przeprowadzono próbę. Stałą wartość ciśnienia w mieszalniku zapewniał zbiornik buforowy oraz układ automatycznej regulacji ciśnienia. Podczas przeprowadzania próby

Rys. 3. Schemat hydrocyklonu trójproduktowego

zawiesina w mieszalniku była cały czas utrzymana w stanie zawieszenia za pomocą mieszadła łopatkowego. Zastosowany mechaniczny rozdzielacz przelewu i wylewu pozwalał na pobieranie próbek obu produktów równocześnie. Pobrane próbki przygotowywano następnie do analizy polarograficznej. W celu uchwycenia optymalnych warunków rozdziału, każdorazowo przeprowadzono próby dla zmiennych parametrów konstrukcyjnych i technologicznych.

6. WYNIKI BADAŃ

Niektóre wyniki prób przeprowadzanych na hydrocyklonie z potrójnym kątem zbieżności stożka, zostały zestawione w postaci tablic od nr 6.1 do 6.4.

Natomiast wyniki wzbogacania na hydrocyklonie trójproduktowym w tablicy 6.5. Próby na hydrocyklonie trójproduktowym miały na celu porównanie jego pracy z hydrocyklonem z potrójnym kątem zbieżności stożka oraz czy

Tablica 6.1

Wpływ ciśnienia nadawy na proces wzbogacania w hydrocyklonie z potrójnym kątem zbieżności stożka

Parametry hydrocyklonu:

średnica dyszy przelewowej $d_p = 40$ mm

zagęszczenie nadawy $\beta_n = 100$ g/l

średnica dyszy wylawowej $d_w = 170$ mm

kąt zbieżności stożka

klasa ziarnowa $-0,1$ mm

wysokość położenia dyszy przelewowej na część stożkową $H = 4$ mm

Nr próby	P (atn)	Zn (%)	Fe (%)	Pb (%)	Wychód (%)	Uzysk % Zn	Uzysk % Fe
1 W	0,30	5,27	19,41	1,15	28,5	38,2	41,0
P		3,52	11,95	0,82	-	-	-
2 W	0,35	6,13	22,31	1,13	30,2	47,1	49,9
P		3,56	12,36	0,98	-	-	-
3 W	0,40	5,53	19,96	1,14	29,8	41,9	44,1
P		2,94	10,10	0,72	-	-	-
4 W	0,50	5,41	19,35	1,12	29,8	41,0	42,8
P		3,37	10,97	0,80	-	-	-
5 W	0,60	5,29	18,70	1,10	30,5	41,1	42,3
P		3,42	11,87	0,80	-	-	-
6 W	0,70	5,29	18,65	1,09	30,5	41,1	42,2
P		3,41	11,89	0,81	-	-	-

Tablica 6.2

Wpływ ciśnienia nadawy na proces wzbogacania w hydrocyklonie z potrójnym kątem zbieżności stożka

Parametry hydrocyklonu:

średnica dyszy przelewowej $d_p = 40$ mm zagęszczenie nadawy $\beta_n = 100$ g/l
 średnica dyszy wylewowej $d_w = 17$ mm kąt zbieżności stożka
 Klasa ziarnowa $- 0,6$ mm wysokość położenia dyszy przelew. nad częścią stożk. $h = 4$ mm

Nr próby	P (atn)	Zn (%)	Fe (%)	Pb (%)	Wychód (%)	Uzysk % Zn	Uzysk % Fe
7 W	0,30	5,35	16,37	1,07	29,7	44,9	48,8
P		3,59	10,09	0,78	-	-	-
8 W	0,35	4,46	14,09	1,04	46,0	52,6	57,2
P		3,37	10,08	0,79	-	-	-
9 W	0,40	5,55	16,37	1,09	37,8	53,8	58,9
P		3,21	10,32	0,74	-	-	-
10 W	0,45	6,50	16,85	0,98	28,0	51,7	55,3
P		2,98	10,20	0,70	-	-	-
11 W	0,60	4,89	14,76	1,09	36,0	42,1	48,4
P		2,97	9,62	0,78	-	-	-
12 W	0,70	4,84	15,81	0,99	32,3	40,9	48,6
P		3,51	10,33	0,79	-	-	-

Tablica 6.3

Wpływ ciśnienia nadawy na proces wzbogacania w hydrocyklonie z portójnym kątem zbieżności stożka

Parametry hydrocyklonu:

średnica dyszy przelewowej $d_p = 40$ mm zagęszczenie nadawy $\beta_n = 100$ g/l

średnica dyszy wylewowej $d_w = 17$ mm kąt zbieżności stożka

klasa ziarnowa - 0,6 mm wysokość położenia dyszy przelewowej na część stożkową $h = 4$ mm

Nr próby	P (atn)	Zn (%)	Fe (%)	Pb (%)	Wychód (%)	Uzysk % Zn	Uzysk % Fe
13 W	0,30	4,40	12,33	1,06	39,7	48,8	45,0
P		3,37	10,32	0,71	-	-	-
14 W	0,40	6,44	14,89	1,02	30,3	50,3	43,1
P		3,04	10,12	0,76	-	-	-
15 W	0,45	5,92	14,48	1,07	32,2	48,9	44,4
P		3,23	10,08	0,75	-	-	-
16 W	0,50	5,59	13,57	1,11	35,4	50,7	45,7
P		3,37	10,14	0,70	-	-	-
17 W	0,60	5,92	16,22	1,08	31,3	47,5	48,3
P		3,25	10,14	0,73	-	-	-
18 W	0,70	4,97	13,00	1,07	38,1	48,5	47,2
P		3,41	10,23	0,74	-	-	-

Tablica 6.4

Wpływ ciśnienia nadawy na proces wzbogacania w hydrocyklonie z potrójnym kątem zbieżności stożka

Parametry hydrocyklonu:

średnica dyszy przelewowej $d_p = 40$ mm

średnica dyszy wylawowej $d_w = 17$ mm

kąt zbieżności stożka

klasa ziarnowa - 0,1 mm

zagęszczenia nadawy - $\beta_n = 100$ g/l

wysokość położenia dyszy przelewowej
na części stożka $h = 4$ mm

Nr próby	P (atn)	Zn (%)	Fe (%)	Pb (%)	Wychód (%)	Uzysk % Zn	Uzysk % Fe
19 W	0,30	5,63	21,31	1,12	24,8	34,2	40,0
P	-	-	-	-	-	-	-
20 W	0,40	5,72	23,56	1,13	24,5	34,3	43,7
P	-	-	-	-	-	-	-
21 W	0,45	6,33	25,25	1,15	25,1	38,9	48,0
P	-	-	-	-	-	-	-
22 W	0,50	6,04	22,33	1,13	25,0	37,0	42,3
P	-	-	-	-	-	-	-
23 W	0,60	5,72	21,42	1,12	25,4	35,6	41,2
P	-	-	-	-	-	-	-
24 W	-	5,74	21,21	1,11	25,3	35,6	40,6
P	-	-	-	-	-	-	-

Tablica 6.5

Wpływ ciśnienia na proces rozdzielenia w hydrocyklonie trójproduktowym z rowkowaną częścią cylindryczną

Parametry hydrocyklonu:

średnica dyszy przelewowej $d_p = 40$ mm
 średnica dyszy wylewowej $d_w = 10$ mm
 klasa ziarnowa - 0,6 mm

zagęszczenie nadawy $\beta_n = 100$ g/l
 kąt zbieżności stożka
 wysokość położenia dyszy przelewowej
 nad część stożkową $h = 0$
 średnica dyszy półproduktu $d_{np} = 8$ mm

Nr próby	P (atn)	Zn (%)	Fe (%)	Pb (%)	Wychód (%)	Uzysk Zn %	Uzysk Fe %
1 K	0,35	4,30	11,7	1,41	45,2	52,8	55,7
Pp		3,35	8,0	1,21	40,0	36,4	33,7
Ø		2,70	7,7	0,92	-	-	-
2 K	0,70	4,50	13,2	1,51	44,0	53,8	61,1
Pp		3,22	7,1	1,15	40,2	35,2	29,8
Ø		2,20	7,0	0,79	-	-	-
3 K	1,00	4,19	11,3	1,46	46,9	53,4	55,8
Pp		3,49	7,9	1,16	38,8	36,8	30,6
Ø		2,63	9,6	0,80	-	-	-

Tablica 6.6

Wpływ parametrów pracy stołu koncentracyjnego na proces rozdziálu

Kąt poprzeczny $\beta = 4^\circ$ Kąt podłużnego $\alpha = 1^\circ$ Skok $s = 19$ mm

Nr próby	Często- tliwość (1/min)	Q_B (g)	Zn (%)	Fe (%)	Wychód (%)	Uzysk Zn %	Uzysk Fe %
1 I	312	274	2,38	7,90	45,0	65,3	67,2
		318	2,58	7,32			
		151	2,66	7,11			
		142	3,12	7,93			
		100	3,74	8,72			
		806	5,66	15,68			
2 I	390	9	1,88	11,69	26,6	50,1	52,8
		315	2,16	8,19			
		233	2,80	8,60			
		382	3,22	7,99			
		62	3,82	8,49			
		363	7,35	20,85			
3 I	460	34	2,24	7,34	31,2	53,2	53,8
		876	2,36	7,42			
		453	2,72	8,51			
		364	2,94	8,89			
		297	3,51	9,87			
		936	6,65	18,12			
4 I	480	-	-	-	33,7	48,7	50,4
		740	2,55	7,96			
		1452	2,61	8,32			
		783	3,03	8,56			
		465	3,47	10,29			
		1750	5,63	15,69			

Tablica 6.7

Wpływ parametrów pracy stołu koncentracyjnego na proces rozdziału

Kąt poprzeczny $\beta = 5,5$ Kąt podłużny $\alpha = 1^{\circ}$ Skok $s = 19$

Nr próby	Często- tliwość (1/min)	Q_s (g)	Zn (%)	Fe (%)	Wychód (%)	Uzysk Zn %	Uzysk Fe %
5 I	234	22	2,39	7,68			
		100	2,84	8,62			
		461	2,50	7,59			
		291	2,39	6,37			
		137	2,56	6,72			
		505	6,32	16,40	33,3	53,9	52,0
6 I	312	273	2,74	8,33			
		790	2,15	9,14			
		743	2,53	7,59			
		355	3,57	7,50			
		202	6,12	10,77	6,9	10,9	7,1
		547	8,29	23,94	18,7	39,7	42,6
7 I	390	155	2,61	7,33			
		675	2,29	7,03			
		957	2,04	7,85			
		359	2,72	8,45			
		391	3,75	9,08			
		773	7,41	20,88	23,3	44,3	46,3
8 I	480	27	2,26	8,21			
		755	2,34	7,94			
		391	2,78	8,12			
		267	3,11	8,59			
		202	3,23	8,91			
		708	7,08	19,34	30,1	54,6	55,4

Tablica 6.8

Wpływ parametrów pracy stołu na proces rozdziału

Kąt poprzeczny $\beta = 6,5^\circ$ Kąt podłużny $\alpha = 0,5^\circ$ Skok $s = 19$

Nr próby	Często- tliwość (1/min)	Q_B (g)	Zn (%)	Fe (%)	Wychód (%)	Uzysk Zn %	Uzysk Fe %
9 I	312	92	2,18	9,21			
		611	2,32	8,34			
		387	2,41	8,65			
		284	2,82	9,05			
		196	3,69	9,71			
		452	7,13	19,53	25,0	45,7	46,5
10 I	390	281	2,34	11,10			
		2430	2,88	10,08			
		1630	3,12	9,54			
		1022	3,40	10,18			
		491	3,49	10,02			
		1397	8,48	21,55	19,2	41,7	39,4
11 I	460	87	2,47	7,72			
		841	2,38	7,43			
		562	2,51	7,87			
		397	2,69	8,48			
		328	3,17	8,86			
		785	7,21	19,80	16,1	48,2	49,2
12 I	480	19	2,34	12,32			
		62	2,45	8,54			
		294	2,40	7,69			
		440	2,42	7,89			
		173	2,76	8,28			
		436	6,98	18,49	30,6	54,8	53,9

istnieje prawidłowość między teoretycznym półproduktem a koncentratem i odpadem, jeśli chodzi o zawartość składnika użytecznego. Uzyskane efekty wzbogacania na stałe koncentracyjnym przedstawiono w tablicach od 6.6 do 6.8.

7. OMÓWIENIE WYNIKÓW

Przeprowadzono badania zależności zawartości składnika użytecznego w wylewie (przelewie) hydrocyklonu przy określonych położeniach wlotu dyszy przelewowej, zmiennych kątach zbieżności części stożkowej i zmiennym ciśnieniu i stałym zagęszczeniu nadawy oraz zmiennej średnicy dyszy przelewowej i wylewowej. Przeprowadzona analiza wszystkich wyników badań wskazuje na dosyć ciekawe zależności, m.in. na zależność położenia dyszy przelewowej i optymalnego ciśnienia nadawy. Przeprowadzone badania wskazują wyraźnie, że optymalnym ciśnieniem jest 0,35 lub 0,45 atm w zależności od położenia dyszy przelewowej. Uzyskane wyniki badań nad opróbowaniem hydrocyklonu z rowkowaną częścią cylindryczną nie dały zadowalających wyników; jednakże pozwalają one rokować nadzieję na uzyskanie lepszych, przy dalszym dopracowaniu metody. Ciekawe jest, że hydrocyklon ten daje produkt odpadowy o niższej zawartości składnika użytecznego (średnio o około 0,5%). W przypadku wzbogacania na stole koncentracyjnym, najlepsze wyniki uzyskano przy częstotliwości drgań rzędu 390/min oraz kątach pochylenia płyty $\alpha = 0,5^\circ$ i $\beta = 5,5 - 6,5^\circ$. Najlepszy koncentrat zawierał 8,5% Zn i 21,5% Fe przy uzysku Zn = 42% i Fe = 39%. Wzrost zawartości żelaza przy wzbogacaniu grawitacyjnym jest nieunikniony, na co wskazywała już analiza densymetryczna.

Biorąc pod uwagę wyniki analizy densymetrycznej uzyskane koncentraty w granicach 6,5 do 8,5% cynku oraz bardzo wysokiej zawartości żelaza, wydają się być zadowalające. Warunkiem przydatności takiego koncentratu jest usunięcie żelaza, co zostało zrealizowane podczas dalszych badań.

ИССЛЕДОВАНИЯ ГРАВИТАЦИОННОГО ОБОГАЩЕНИЯ ФЛОТАЦИОННЫХ ХВОСТОВ ЦИНКОВО-СВИНЦОВЫХ РУД КГН "ОРЗЕЛ ВІАЛҪУ"

Резюме

В статье приводятся результаты исследований обогащения на концентрационных столах, а также в гидроциклонах с водной средой - отходов флотационного обогащения цинково-свинцовых руд, находящихся в отстойных прудах Горно-металлургического комбината "Белый Орёл". Определено самые выгодные условия работы этих устройств, а также определено направления дальнейших исследований.

INVESTIGATIONS ON THE FEASIBILITY OF GRAVITATIONAL FLOATATION
OF POSTFLOATATIONAL WASTES OF ZINK-LEAD ORES AT THE STEEL-MINING
CONCERN "ORZEŁ BIAŁY"

S u m m a r y

The paper presents the results of studies in floatation - on the concentrating table and in the hydrocyclons - of floatation tailings of zink/lead ores found on sedimentary pondat KGH "Orzeł Biały". The most efficient working conditions for the machinery were determined. Trends in further studies were also defined.